

ISSN 0027-8084

УДК 808.61./62

ИНСТИТУТ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК САНУ

НАШ ЈЕЗИК

LI/2

БЕОГРАД

2020

НАШ ЈЕЗИК
ЛІ СВ. 2

УРЕЂИВАЧКИ ОДБОР

др Рајна ДРАГИЋЕВИЋ, др Јелена ЈОВАНОВИЋ СИМИЋ,
др Весна ЛОМПАР, др Драгана МРШЕВИЋ РАДОВИЋ,
др Марина НИКОЛИЋ, др Мирослав НИКОЛИЋ,
др Ђорђе ОТАШЕВИЋ, др Милица РАДОВИЋ ТЕШИЋ,
др Стана РИСТИЋ, др Марина СПАСОЈЕВИЋ,
др Срето ТАНАСИЋ

Уредник
др СРЕТО ТАНАСИЋ

Секретар
др Марина Спасојевић

Рецензенти
др Ђорђе Оташевић, др Милица Радовић Тешић,
др Марина Спасојевић, др Срето Танасић

Према мишљењу Министарства за науку, технологију и развој Републике Србије бр. 413-00-1715/2001-01 ова публикација је од посебног интереса за науку.

НАШ ЈЕЗИК, часопис за српски књижевни језик, покренуло је 1932. г. Лингвистичко друштво у Београду, на челу са Александром Белићем, који је уредио седам књига предратне серије, као и девет књига и први двоброј десете књиге у новој, послератној серији часописа. Од 1960. до 1975. г. (књ. X/3–XXI/1–2) уредник часописа био је Михаило Стевановић, а у периоду од 1975. до 1996. г. (књ. XXI/3–XXX) Митар Пешикан. Часопис је од 1996. до 2005. г. (књ. XXXI–XXXVI) уређивао Мирослав Николић.

Наш језик излази у две годишње свеске, које чине једну књигу. Издаје га и прима рукописе Институт за српски језик САНУ, Кнез Михаилова 36, ел. пошта: isj@isj.sanu.ac.rs, nasjzikisjsanu@gmail.com.

Штампа: Службени гласник, Београд

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

81

НАШ језик / уредник Срето Танасић. – Год. 1, бр. 1 (1932/1933) – год. 8, бр. 1 (1941); н. с. књ. 1, св. 1/2 (1949/1950)–. – Београд: Институт за српски језик САНУ, 1933–1941; 1949– (Београд : Службени гласник). – 23 cm

Полугодишње
ISSN 0027-8084 = Наш језик
COBISS.SR-ID 615951

НАШ ЈЕЗИК

Књига LI

Св. 2 (2020)

САДРЖАЈ

Ч л а н ц и

- Реконструкција сугласника у критичком издању Његошевог спјева
Шћејан Мали (РАДМИЛО Н. МАРОЈЕВИЋ) 1–37
- Откривање неконсистентности у обради вишеструке еквиваленције:
уводна размишљања (ДАНКО М. ШИПКА) 39–49
- Идеофонски предикати у српском језику: основне карактеристике
(ТАЊА Ч. МИЛОСАВЉЕВИЋ) 51–60

П р и к а з и

- Вуков *Српски рјечник и 200 година савременог српског језика*
(ДРАГАНА Ј. ЦВИЈОВИЋ) 61–66
- Рајна Драгићевић, *Грамајџика у огледалу семанјџике*
(БОЈАНА Д. ТОДИЋ САНКОВИЋ) 67–70
- Веселина Ђуркин, *Сложени зависни везници у српском језику*
(и њихова функционалносјџилска дисјџрибуцјја)
(МАРИНА М. НИКОЛИЋ) 71–74
- Милка Николић, *Поредбено-начинске консјџрукцјје у српском језику*
(АНЂЕЛА Д. ВАСИЉЕВИЋ) 75–82

Х р о н и к а

- Хроника Међународног научног скупа „Лексикографија
и лексикологија у светлу актуелних проблема“
(28–30. октобар 2020) (СЛОБОДАН Б. НОВОКМЕТ) 83–95

**Одлуке Одбора за стандардизацију
српског језика**

Терминолошке синтагме које конституише именица <i>менаџмент</i>	97–99
Писање назива једног вируса: <i>вирус корона</i>	101–104

In memoriam

Радоје Симић (ВИКТОР Д. САВИЋ)	105–112
Владимир П. Гутков (МАРИНА Љ. СПАСОЈЕВИЋ)	113–116

Оригинални научни рад
Примљено 25. новембра 2020. г.
Прихваћено 31. децембра 2020. г.

ТАЊА Ч. МИЛОСАВЉЕВИЋ*
(Универзитет „Софија Антиполис“, Ница)

ИДЕОФОНСКИ ПРЕДИКАТИ У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ: ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

У овом раду се разматрају идеофонски предикати, који до сада нису били истраживани у српском језику под овим термином. Постоје неколико студија које се баве овим формама и које их сврставају у узвике, али детаљнијих истраживања која показују функционисање идеофонских предиката у српском језику готово да нема. Покушаћемо да пружимо више информација у вези са идеофонима: најпре ћемо показати шта су идеофонски предикати, а потом и њихове основне карактеристике.

Кључне речи: идеофон, предикат, глагол, синтаксичке конструкције, експресивност.

1. Увод – идеофонски предикати

Идеофонски предикати¹ представљају посебну врсту лексема у српском језику које се врло често користе у нарацији: *бам, бум, дум, њљус, њрас, њпрас* и сл. Граматика српског језика сврстава ове лексеме у категорију узвика.² Разлог за то је можда чињеница да се идеофонски предикати, као и узвици, употребљавају у екскламативним (узвич-

* tanja.milosavljevic@gmail.com

¹ Овај рад је настао као резултат истраживања идеофона у српском језику. За више информација о идеофонима в. Милосављевић 2019.

² Традиционално, ове форме се називају узвицима којима се подражавају звуци из природе и сврставају се у десету, последњу врсту речи (Станојчић–Поповић 1992: 121; Стевановић 1989: 385). Узвицима (или интерјекцијама), у складу са традиционалним поимањем, називају их и други истраживачи који су се бавили овом темом (Даковић 2006а; 2006б; 2007; Јокановић–Михајлов 1997; 1998; Поповић 2014, Стијовић – Лазић–Коњик – Спасојевић 2019 и др.).

ним) реченицама, у којима се манифестује њихова основна функција – експресивност. Међутим, ове две врсте речи немају исту природу и не понашају се на исти начин у реченици. Узвици износе експресивни став говорника о радњи и могу имати вредност читаве реченице, за разлику од идеофонских предиката, који не могу да функционишу самостално већ су зависни од других синтаксичких елемената, што ћемо показати у даљем раду.

Пре него што представимо идеофонске предикате у српском језику, треба истаћи да су идеофони³ присутни у многим језицима Европе, Азије и Африке, а нарочито су истраживане у руском језику, где је знатан број лингвиста радио на њима, и то од давнина (А. Пешковски, С. Карчевски, А. Шахматов, В. Виноградов, П. Гард, И. Коршаин, Т. Никитина). У руском језику, постоје различити термини којима се именују ове форме. Исмаил Срезњевски у њима види *глаголске њарѡишкѡле*, док их познати теоретичар Александар Потебња сматра *окрњеним глаголским формама*. За Шахматова су то *глаголски узвици*, а Виктор Виноградов их описује као *глаголскоузвичне форме*. У новијим истраживањима (насталим после 2000), Татјана Никитина их назива вербоидима (*verboids*), док за Ирину Коршаин ове форме представљају *нарѡишвне ѡредикаѡе* (према Коршаин 2009).

Ми смо се одлучили за термин *идеофонски ѡредикаѡи*, што ћемо појаснити у наставку.

2. Предмет истраживања – идеофонски предикати

Под идеофонским предикатима подразумевамо идеофоне употребљене у посебној синтаксичкој структури у којој се они понашају као предикати.⁴ Реч је о употреби која је илустрована следећим примером:

1) *Одједанѡуѡи, осеѡио сам алаѡику на зубу: Ууу! И зуб **кراك!***
(<https://goo.gl/Y53Nuj>, приступ 22. 2. 2019).

³ Идеофони су експресивне форме које фонолошки подсећају на ономапоје али нису ономапоје. Природа идеофона није да репродукује звук већ да својом формом и семантиком укаже на једну идеју или на једну радњу. Отуда и назив идеофон (идеја + фонолошка структура). У вези са тим, напоменимо да се у афричкој лингвистици ове форме називају фоносемантичким формама «phonosémantiques» (Мадука 1988: 93). За више информација о идеофонима у српском језику в. Милосављевић 2019.

⁴ Ове форме у предикативној употреби Поповић назива *ѡсеѡдоономаѡојејама* (Поповић 2014: 118). Поред Поповића, напоменимо да Стијовић, Лазић-Коњик и Спасојевић 2019, као и многи други лингвисти (Јокановић-Михајлов 1997; 1998; Пипер-Клајн 2014), истичу да ономапојејски узвици могу вршити функцију предиката у реченици, али и друге функције, као на пример субјекта, објекта и др. Посебно в. Лазић-Коњик 2019.

Овај пример је врло интересантан јер садржи у исто време две форме: узвик ууу и идеофонски предикат *крак*. Прва форма ууу представља крик, тј. рефлекс проузрокован болом, док се друга форма *крак* односи на звук једног предмета који се ломи, тј. зуб. У другом случају ради се о идеофону који је употребљен у предикатској функцији, на шта указује и присуство субјекта, који је експлицитно исказан речју *зуб*: *Зуб крак* је еквивалент реченици *Зуб кракне*. Из приложеног видимо да је идентично значење исказано једним другим обликом који није глагол већ идеофон *крак* и који се употребљава у екскламативном контексту да би означио једну моменталну радњу – зуб који се ломи.⁵ Пример (1) са идеофонским предикатом носи већу експресивност у односу на пример (1a), у којој би предикат био канонски исказан глаголом *кракнути*:

1) *Одједанџуи, осеџио сам алаџику на зубу: Ууу! И зуб крак!*

1a) *Одједанџуи, осеџио сам алаџику на зубу: Ууу! И зуб кракне.*

Ове две реченице су, дакле, синоними, квазиидентичне у погледу информативности јер носе исто значење. Међутим, форма *крак* није исте природе као глагол *кракнути* и, као што смо напоменули, *крак* носи експресивнију ноту него глагол употребљен сам у примеру (1a).⁶

У примеру (1) предикат *крак* се налази у непрелазној моновалентној конструкцији *СП* која садржи субјекат и идеофонски предикат. Међутим, чешће се идеофонски предикати у српском језику налазе у бивалентној синтаксичкој конструкцији, где се разликују два типа. Први тип конструкције је *СПА*, која, поред субјекта и идеофонског предиката, има још један синтаксички аргумент, који углавном означава место где се реализовала радња:

2) *Милена је окреџала очима и бам на џод!*

(<https://goo.gl/Y53NuJ>, приступљено 22. 2. 2019).

Ова синтаксичка конструкција је непрелазна и има значење *џа-сџи*.

Други тип конструкције је комплекснији јер, поред субјекта, конструкција садржи прави објекат и још један синтаксички елемент, као што то илуструје следећи пример:

⁵ Говорећи о оноματοпејским узвицима, Поповић истиче да се њима не имитира увек звук, већ да може да се указује на брзину или изненадност неке радње (Поповић 2014: 118).

⁶ Н. Кабута, који је радио на питању идеофона у афричком језику чилуби, сматра да је управо експресивност најбитнији фактор због којег се прибегава употреби идеофона: „Ideophones evoke entire scenes and events. Expressivity is the highest motivation for the use of ideophones“ (Кабута 2001, према Кану 2008: 126).

⁷ Моновалентност конструкције *СП* подразумева да предикат има само један синтаксички елемент – субјекат (Голдберг 2011).

3) *Милена бам Марка у око!*

(<https://goo.gl/Y53Nuј>, приступљено 27. 2. 2019).

Једна особа, Милена, наноси ударац другом живом бићу, у овом случају је то *Марко*, који се налази на месту правог објекта и трпи радњу. Аргумент у *око* представља место на којем је реализована радња, исказана идеофонским предикатом *бам*. Додајмо да овај аргумент није обавезни члан конструкције, зато је конструкција бивалентна. Реченица би могла да функционише *Милена бам Марка*, али у том случају немамо много прецизности о радњи и начину на који се она реализовала као што је то случај у примеру (3) – *ударцем у око*. Ради се о прелазној синтаксичкој конструкцији где семантика има другачије значење од претходне конструкције *СПА*; конструкција *СПОА* има значење *ударити*.

Врло ретко се идеофонски предикати могу наћи у тривалентној синтаксичкој конструкцији. Ради се о конструкцији у којој идеофонски предикат има, поред субјекта, два обавезна синтаксичка елемента:

4) *А он мени њљус шамар и њада сам се њробудио!*

(<http://goo.gl/jr7XMk>, приступљено 28. 2. 2019).

Ова конструкција се најчешће користи у контексту када говоримо о шамару. Ради се, наиме, о лексикализованом конструкцији *бам шамар*, која има еквивалентно значење *ударити шамар*. Да би се добило значење 'ошамарити', лексема *шамар* се не може одвојити од идеофона. Синтаксички додаток у акузативу *шамар* не представља објекат на којем се врши радња. У овој конструкцији није могуће додати прави објекат који би трпео радњу, као што је то био случај у примеру (3): *Милена бам Марка у око*, јер конструкција садржи дестинатера означеног именицом у дативу *мени* (4): *А он мени њљус шамар*. Захваљујући овим аргументима, конструкција *бам шамар* приближава се значењу *ударити шамар*: *ударити, ојалити, луйити, одаламити, њукнути шамар*: *Она мени бам / удари / ојали / луйи / одалами / њукне шамар*.⁸

Из приложеног, можемо да закључимо да су идеофонски предикати лексеме које се карактеришу предикатском употребом као што је то случај са глаголима. У тој предикатској функцији, идеофони се користе да би описали једну моменталну радњу и имају посебну експресивну вредност.

⁸ Предикат *бам* добија овде синтаксичке карактеристике глагола *дати* (дати некоме нешто): *бам* захтева објекат и још један синтаксички аргумент који означава дестинатера.

3. Карактеристике идеофонских предиката у српском језику

а) Прва и главна морфосинтаксичка специфичност идеофонских предиката јесте да се они нужно везују за субјекат. Субјекат је, наиме, основни предуслов да би један идеофон имао предикатску функцију. Идеофонски предикати су везани за једну денотативну ситуацију која садржи конкретно један субјекат, као што је то био случај у примеру (1) *Зуб крак*. Ради се о моновалентној конструкцији СП.

б) Врло често, идеофони се у предикатској функцији реализују у сложенијим конструкцијама, које, поред субјекта, садрже прави објекат и још један синтаксички аргумент. Као што смо могли да видимо у примерима (2) и (3), у зависности од присуства, тј. одсуства правог објекта, идеофонски предикати се могу наћи како у прелазним, тако и у непрелазним синтаксичким конструкцијама. Зато једна од битних карактеристика ове врсте речи јесте њихова могућност да буду прелазни или непрелазни у зависности од контекста:⁹

5) *Милена је окрејшала очима и бам на ѿод!*

(<https://goo.gl/Y53Nuj>, прступљено 3. 3. 2019).

6) *Како је Един објаснио ѿокрејшима, исјало је да је Јелена њу ухватила за косу и бам бам главу у зид!*

(<http://goo.gl/Q21Cjl>, приступљено 3. 3. 2019).

У оба примера је употребљен исти идеофонски предикат *бам*, с тим што се у примеру (5) ради о семантици *ѿасшѿи на ѿод* – конструкција је непрелазна, док у примеру (6) идеофонски предикат *бам* има друго значење – *ударѿишѿи*. Реч је о прелазној синтаксичкој конструкцији СПОА, која садржи прави објекат.

в) Као врло битну карактеристику идеофонских предиката у српском језику треба истаћи да се ове форме употребљавају искључиво у афирмативном контексту: *Ја бам на ѿод*, *Милан ѿрас ѿорбу о зид*, *Бомба бум у зраку*, итд. Српски језик, дакле, не дозвољава употребу идеофонских предиката са речцом за негацију *не*:

⁹ Т. Никитина посебно истиче ову функцију идеофонских предиката у руском језику: „Verboids corresponding to strictly transitive verbs can be used intransitively on an anticausative reading. Thus, although the verbs *švyrjat* ‘hurl’ and *xlestat* ‘lash’ do not have an anticausative counterpart, the verboids *švyrk* and *xlest*’ are attested in examples like in Russian where they describe particular kinds of motion“ (Никитина 2012: 185). Затим додаје: „The same explanation, however, does not account for the second type of neutralization characteristic of verboids, namely, their transitive use with the causative meaning. Some of the verboids derived from intransitive verbs can be used transitively. This use has no parallel in the case of regular verbs: not only are the verbs corresponding to the verboids strictly intransitive, but Russian also lacks a productive mechanism for deriving causative verbs“ (Никитина 2012: 186).

7) *Он не **бућ** у воду!

г) Поред немогућности да се идеофонски предикати нађу у негативном облику, они се не могу јавити ни у упитним, ни у императивним реченицама:

8) *Где он **бућ**?

9) ***Звиз** њега!

д) Идеофонски предикати се јављају искључиво у реченицама са активном конструкцијом, јер је управо активно стање условљено присуством субјекта који врши радњу:

10) *Лойџа бам* у зид.

Пасивне конструкције су немогуће са идеофонским предикатима. Пример (10) не може бити трансформисан у пасив јер субјекат не може да трпи радњу у реченицама са идеофонским предикатима:¹⁰

10а) **Лойџа је бам* у зид.

ђ) Идеофонски предикати се обично налазе у наразији и служе да би се одржао континуитет у излагању догађаја. Врло често се налазе иза координацијских (паратаксичких) везника, најчешће *и* и *иа*:

11) *Зоки се окрене, крене њрема њом навијачу и бам шамар оџвореним дланом!*

(<http://goo.gl/13ErWd>, приступљено 6. 3. 2019).

12) *Возач оџворео њрозор, а ја узео њендрек ња звиз њо глави!*

(<http://goo.gl/YdfPM4>, приступљено 6. 3. 2019).

Напоменимо да се идеофонски предикати не могу наћи у наразији иза везника субординације (хипотаксичких везника):

13) **Видео је човека коју бућ* у воду.

е) Такође није неопходно да се код идеофонских предиката рефлексивност исказује и заменицом *се*. Идеофонски предикат је лабилне природе и може сâм по себи да носи идеју о реципроцитету без других граматичких назнака:

14) *Ја се бућ* у воду! > *Ја бућ* у воду!

ж) Идеофонски предикати у српском језику се могу наћи поред фазних глагола и у том случају су врло често поновљени два или више пута:¹¹

15) *Видео ме иза угла, узео лойџу и њоче бам бам бам* у мене!

(<http://goo.gl/v7ixeQ>, приступљено 7. 3. 2019).

¹⁰ Поред овог, пасивне конструкције у српском језику су састављене из два дела: помоћног глагола *јесам / биџи*, који се мења по временима, лицима, броју и роду, и пасивног партиципа глагола који означава радњу. Идеофонски предикати се не могу комбиновати са овим лексемама.

¹¹ Редупликација или поновљена форма идеофона указује да се ради о итеративној радњи.

з) Идеофонски предикати се углавном употребљавају са наглашеним формама личних заменица ако је реч о истицању пацијанса. Уколико је фокус искључиво на идеофонском предикату и на даљем развоју ситуације, онда није немогуће употребити енклитички облик заменице, разуме се, испред идеофонског предиката због позиције енклитике (што важи и за рефлексивну заменицу *се*, уп. под е):

16) *Ја њега бам у око! // Ја га бам у око и њобегнем.*

и) Идеофонски предикати немају морфолошких назнака времена ни аспекта. Не можемо да припишемо ове форме једном одређеном времену или конкретном аспекту. Руски лингвиста Пол Гард, који је радио на овим формама у руском језику, потврђује да се оне „могу наћи у презенту у нарави, али се могу јавити и у једном безвременском контексту“ (Гард 1986: 358).

Рекапитулативна табела специфичности идеофонских предиката у односу на глаголе како бисмо јасно видели заједничке особине, али и разлике ових двеју група лексема се може представити на следећи начин:

<i>ујошреба са:</i>	<i>идеофонски предикацији</i>	<i>глаголи</i>
<i>субјекцији</i>	+	+
<i>јрави објекцији</i>	+	+
<i>аргуменцији</i>	+	+
<i>јрелазностији</i>	+	+
<i>негација</i>	–	+
<i>фазни глаголи</i>	+	+
<i>јоврајна заменица СЕ</i>	–+	+
<i>наглашене форме личних заменица</i>	+	+
<i>енклијичке форме личних заменица</i>	–+	+
<i>афирмативне конструкције</i>	+	+
<i>ујшине конструкције</i>	–	+
<i>имјерајивне конструкције</i>	–	+
<i>јасивне конструкције</i>	–	+

Табела 1. Специфичности идеофонских предиката у односу на глаголе

4. Закључак

Идеофонски предикати су посебна врста лексема које имају морфолошку форму идеофона и дотирани су предикатском функцијом. Постојање ових форми у српском језику је несумњиво, као што је то случај и у многим другим језицима (руски, пољски, бугарски, фински, јапански, румунски, и др.).

Без обзира на то што идеофонски предикати у српском језику немају ознаку за род, број и лице, они могу функционисати као глаголи.

У синтаксичком погледу, идеофонски предикати играју битну улогу у конструкцији реченице. Реализују се у истим конструкцијама као и глаголи синоними, и то са глаголским аргументима – субјектом, правим објектом и евентуално додатним синтаксичким аргументима. За разлику од субјекта, који је обавезни елемент, прави објекат и други синтаксички аргументи могу бити факултативни у зависности од синтаксичке конструкције у којој се идеофонски предикати употребљавају.

Ограничења која не дозвољавају да један идеофонски предикат врши функцију предиката јесу минимална и тичу се углавном њихове немогућности да се нађу у негираним, упитним, императивним и пасивним конструкцијама, поред рефлескивне заменице *се* и др.

За крај, подсетимо да су идеофонски предикати карактеристични само за одређени вид дискурса и они се углавном срећу у експресивној наративи ради експресивности коју доносе исказу, функција коју је Јакобсон назвао поетском функцијом (Јакобсон 1960).

ЛИТЕРАТУРА

- Гард 1986: Paul Garde, *La phrase à prédicat interjectif comme catégorie syntaxique du russe, IV Colloque de linguistique russe*, Paris: Institut d'Etudes Slaves, 153–170.
- Голдберг 2011: Adele Goldberg, *Constructions. A construction grammar approach to argument structure*, Chicago: University of Chicago Press.
- Даковић 2006а: Sibila Daković, *Formalne karakteristike srpskih interjekcija u odnosu na poljske i ruske, Научни сасиџанак славистиџа у Вукове дане 35/1*, Београд, 481–487.
- Даковић 2006б: Sibila Daković, *Onomatopeje i uzvici u srpskohrvatskom i poljskom jeziku – kontrastivna analiza*, thèse de doctorat, Wrocław: Université de Wrocław.
- Даковић 2007: Sibila Daković, *Uzvici u slavenskim jezicima i pitanje terminologije, Filologija: razred za filološke znanosti 46–47*, Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 67–76.

- Јакобсон 1960: Roman Jakobson, Closing Statements: Linguistics and Poetics, in: Roman Jakobson, *Style in language*, Cambridge, Mass.: MIT Press, 350–377.
- Јокановић-Михајлов 1997: Јелица Јокановић-Михајлов, Категорија узвика – граматички и лексички аспект, *Научни сасијанак славистија у Вукове дане* 26/2, Београд, 171–178.
- Јокановић-Михајлов 1998: Јелица Јокановић-Михајлов, Узвици као врста речи, *Научни сасијанак славистија у Вукове дане* 27/2, Београд, 247–252.
- Кану 2008: Mohamed Kanu, Ideophones in Temne, *Kansas Working Papers in Linguistics* 30, 120–143.
- Коршаин 2009: Irina Kor Chahine, *Linguistique du texte: les rapports Grammaire <=> Texte en russe moderne*, PhD, Université de Provence – Aix-Marseille I.
- Коршаин 2010: Irina Kor Chahine, Vers le langage de la narration: quelques faits concernant les interjections russes, *Cahiers du LRL* 3, 95–108.
- Мадука 1988: Omen Maduka, Size and shape ideophones in Nembe: A phonosemantic analysis, *Studies in African linguistics* 19/1, 93–113.
- Милосављевић 2019: Тања Милосављевић, Идеофони у српском језику – дефиниција и функције: илустрација на примеру идеофона *бам*, *Наш језик* L/1, Београд, 1–15.
- Никитина 2012: Nikitina Tatiana, Russian verboids: A case study in expressive vocabulary, *Linguistics* 50/2, 165–189.
- Пипер–Клајн ²2014: Предраг Пипер, Иван Клајн, *Нормативна грамаџика српског језика*, Нови Сад: Матица српска.
- Поповић 2014: Ljubomir Popović, The Use of onomatopoeic interjections in Serbo-Croatian and other standard languages of Štokavian origin: a case of functional interconnection of discourse and grammar and discourse and lexicon, in: *Grammaticalization and Lexicalization in the Slavic Languages*, Proceedings from the 36th Meeting of the Commission on the Grammatical Structure of the Slavic Languages of the International Committee of Slavists, eds. Motoki Nomachi, Andrii Danylenko, Predrag Piper, München – Berlin – Washington: Otto Sagner, 104–152.
- Станојчић–Поповић ²1992: Живојин Станојчић, Љубомир Поповић, *Грамаџика српског језика*, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства – Нови Сад: Завод за издавање уџбеника.
- Стевановић ⁵1989: Михаило Стевановић, *Савремени српскохрватски језик (грамаџички сисџеми и књижевнојезичка норма). I. Увод, Фонетика, Морфологија*, Београд: Научна књига.
- СТИЈОВИЋ – ЛАЗИЋ-КОЊИК – СПАСОЈЕВИЋ 2019: Рада Стијовић, Ивана Лазић-Коњик, Марина Спасојевић, Узвици у савременом српском језику: класификација и лексикографска обрада, *Јужнословенски филолог* LXXV/1, Београд, 37–61.

Таня Ч. Милосавлевич

ИДЕОФОННЫЕ ПРЕДИКАТЫ В СЕРБСКОМ ЯЗЫКЕ – ОСНОВНЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Резюме

В настоящей работе рассматриваются идеофонные предикаты, которые до сих пор не были предметом изучения в сербском языке под этим термином. Существует несколько исследований, посвященных этим формам, в которых они относятся к междометиям, в то время как более подробных изучений, указывающих на функционирование идеофонных предикатов в сербском языке почти не имеется. В рамках данной работы мы попытаемся предоставить больше информации в связи с идеофонами: в первую очередь, мы покажем, что такое идеофонные предикаты, а затем и их основные характеристики.

Ключевые слова: идеофон, предикат, глагол, синтаксические конструкции, экспрессивность.